

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

"1917"

Személy

Szerző: ~

Cím: *Egy este a kávémérésben.*

Forrás:

Budapesti Hírlap

3p.

(Hely)

1917. I. 10

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(C)

Egy este a kávémérésben.

*

A minap este, hogy a gázlámpák szikráztak a tiszta levegőben, mint a hadseregszállítóné kezén a gyűrű, beszólitott egy világos ajtó. Rámkiáltott bar-sogó szóval, mintha mondanivalója volna. Az ajtón fekete üvegbetűk fűződtek szóba, mondván: KÁVÉ-MÉRÉS.

Van már tíz esztendeje, hogy nem léptem át a küszöbét. Akkor is csak hónap vége felé tettem, a mikora Mária-utcai diáktanyákon elfogyott a pénz és a télikabátok észrevétlenül elsétáltak Salamon mesterhez, a hizottképű zálogoshoz, a ki azon a véleményen volt, hogy a télikabátot zálogtárgynak teremtette az Isten. Akkoriban kopott és szerény volt a kávémérés, a billiárdasztal posztóját a medikusok teleragasztották angolflastrom-szeplővel és Tercsike, a kávénéni leánya a gramofonnal együtt énekelte a házmesterek dalát, a mely akkoriban kezdett divatba kerülni, mondván: Emeleten, földszinten, énvagyok a nagyisten . . .

Az időben tizenkét krajcár volt két tojásból való rántotta és egy karéj kenyér, melyet Tercsike szimpátiák szerint szeletelt hol kisebbre, hol nagyobbra. Az állatorvostanhallgatók jogászokká léptették elő magukat, mert Tercsikét hajlamai a jogi fakultás felé vontatták, mert hiába hallgatták a filozopterek a legszebb tulományt, az irodalmat, a legszebbet mondani mi tudtuk, a jogászok . . .

Emlékszem azokra a sovány vacsorákra, a melyek negyven fillérbe kerültek, emlékszem a mákoskalácsra, meg a kuglófra, mely sárga volt, mint Tercsike haja. És emlékszem a kopott diákpaj-

tásokra, a kik ott építették a jövő tornyos palotáit a márványszinre pingált pléhaszta-
lalk fölött, melyeken nagyszerűen lehetett ököl-
lel kísérni a forradalmi indulókat.

Hogy tegnap betévedtem oda, hiába kerestem a régit. Új csillárok lógtak le a mennyezetről, a kassza vadonatúj, a billiárd sem a régi és körülötte hófehér márványasztalok állottak őrséget, az asztalok mellett meglepően jól öltözött emberek és az asztalok között vakítófehérbe öltözött kiszolgáló leányok vitték a vízzel hígított kávé, a kenyeresfiu pedig cédula-vitákat folytatott a vendégekkel. Soha sem látott, kávéházstílusú arcok keveredtek össze a cigarettafüsttel, a magánhivatalnok csendes szel-
relni történetét bogozott a gépirőleánnyal, amott egy anya eteti két gyermekét vízzel hígított tejjel, szembe vele egy romantikus arcú lovag — a Váci-utca egyik leventéje — két tojást rendel pohárban. A bundája csillog a fogason, a ruhája, cipője vadonatúj. Olyan művészettel kezeli az evőeszközt, mintha valamelyik grandhotelben ülne a terraszon, a hová bemosolyog a tenger és a hol milliárdos kisasszonyokra vadász-
nak a szerencselovagok. Mellette egy ügyvéd vacso-
rázik rántottát, de megtoldja császárhussal, melyet a zsebében hozott. És esznek hangtalanul, csak itt-
ott hallatszik egy-egy keserű megjegyzés, a mely az életnek szól, meg a háborúnak. A hogy elköltötték vacsorájukat, mennek tovább. Itt nincs társalgás, nincs beszéd, a titkolhatóan nyomorúság nem tűri el a hangot. Mindenki-
be, közös gondok fekete ma-
dara szállt, mindenkit ugyanaz a harc tett halo-
vanná.

Az élet nehéz harca, vívódása ül a vonásokon. Régebben talán cifra nyomorúságnak hívták az életnek ezt a módját, ma azonban lehullott a cifraság, csak a nyomorúság maradt. A nyomorúság, melyhez nincsen semmi köze a könnyelműségnek. És látom külön-külön az arcokat. A fiskálisét, a számtisztét, a hivatalnokát. Ugyanaz van ráírva mind-
egyikre: nehéz, nagyon nehéz az élet. És lehangoló-
dom, meglepnek az emlékek, a diáknyomorúság, kacag a régi óra, az egyetlen darab mellett, a mit a mult ilthon hagyott. És látom az óriás fafsúly külön-
séget, a mely a mi diák nyomorúságunkat elválasztja a maitól. A mikor még mosolyogni tudunk, nem bánt, nem fáj az élet igazán. De ezek a tea-
nap emberek ott a kávémérésben nem tudnak mo-
solyogni.

Vélünk akkoridőben izgalmas volt a kávémé-
rés. Nem szivta el garasainkat, nem öltözött poli-
tipros fába, márványba, nem volt emeletes a kassza és gázlág pislogott le reánk. Ebből a nyomorúság-
ból azonban meg lehet gazdagodni, a hogy már itt Pesten szokás. És egyszerre tucatjával fényesedtek ki, ujhódtak meg a kávémérések, a régi diáktanyák. És elmegy találkozott adni öltötte a szegénység, a mely még kendőzi magát. Vasalt nadrággal, bunda-
val, prémgarnitúrával és hallgatással. A háboru egyetlenül gázol keresztül mindenken, vaslába alatt eltiporódnak a gyengék, az elhagyottak. És a mikor esténként tízezerrel fordultak be a kávémé-
résbe az uri szegények, várjuk az új idők elkövet-
kezését, a mely leszámolást tart a háborus idő bü-
nöseivel. Akkor talán elkopnak megint a kávémére-
sek s diákmok vernek fészket megint az asztalok fölött . . .